

מי שאמר פרק רביעי נזיר

כב.

עין משפט נר מצוה

יד א מיי פ"ג מהל'
גדרים הלל טו סגמ
לחון רמב טור ש"ע י"ד
סי רלד ספקי נא:

תורה אור השלם

1. וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶחָד
לְחֻטָּאת וְאֶחָד לְעֹלָה
וְכָפַר עָלָיו מֵאֲשֶׁר קָטַף
עַל הַזֶּבֶחַ וְקִדַּשׁ אֶת
רֹאשׁוֹ בַיּוֹם הַהוּא:

הנהגות התוספות

1. ז"ל דגריקין לעיל.
2. כאלו הוא סה"ד ומה"ד
ר"ש אומר אם אמרה כו'
כ"ל" 3. ז"ל אם אמרה לא
מכוונתי כו' 4. ז"ל אפילו
כי אמרה ואני כו' 5. חז"ק
ליה נמחק. 6. ז"ל היכל
דמתי בש"ר זכתי שלמים
אמר שמוקדו כו' 7. ז"ל
אמר ויקרא. 8. ז"ל דאי
צנינא לתפוס.

מוסף רש"י

וכפר עליו. זכיר מה'ב'
מאשר חטא על הגפוש.
משמע שטעם נפש אדם
ב"ק צאצא. וכו' באיזו נפש
חטא זה. מי הרג ענקאל
חוטף (תננית יא). אלא
מפני שצריך עצמו מן
הזיון. שאין מזה לנער
עלמא דלמרתין (הוריות י)
זכיר או אכלי האי עלמא
מי קטל לבו (תננית יא).

פי' הרא"ש

דחטאת העוף באה על
הספק ת"ש דתניא בהדיא
האשה שגרה בניור וכו'
היא מותרת וחברתה
אסורה אלא בעל מינו
גזיר. ועפ"י שהוכחה
מהך ברייתא דלעיל
דכיון שאינה מביאה
עולת העוף דמיעקר עקר
גזיר ברייתא פליגי עליה.
וה"ל דאפשר ליישב דלא
דכתיב והזיר והביא אמת
אבל זו שהופר נורה
אפי"ו שטמאת תחילה
אינה צריכה להביא. ר"ש
אומר אם אמרה הריני
במותך שתיקן מותרות.
דכיון שאמרה זה הלשון
דעתה אם יתבטל נורה
שגם שלה יהא בטל

הבי גרסי' ואי ס"ד מינו גייו תייתי עולת העוף. וה"ה דלשם
נמי איבעי לה לאתויי אלא נקט עולת העוף משום דחטאת
העוף ועולת העוף צמד קרע כתיבי: **הא מני ר"א הקפד בר רבי**
היא. פירוש לעולם מיעקר עקר ולכן אינה מביאה עולת העוף
וחטאת העוף מייתא משום דלתיא
על הספק והכי איתא א' צפ"ק
דגריס (דף י.) והשתא מוסקין דבעל
מיעקר עקר וקשה מאי שגא הכא
מיימי כולה מילתא דר' אלעזר הקפד
ולעיל לא מיימי לה דקאמר לעולם
מיעקר עקר וכיון דלריכה כפרה הוה
[וכו' ע"כ נראה דגרסין!] הכי וכיון
דלא לריכה כפרה הוה ליה כחטאת
שמתו צעליה והכי פירוש לעולם
[מיעקר] עקר ומ"מ כיון שהקדישמה
לא נפקא לחולין וכי היפר לה הוה לה
כחטאת שמתו צעליה אי נמי לגרסת
הספרים נמי יחסא דלעיל לא צעדין
מכל וכל כר' אלעזר דאין קרב אצל
הכא דקרב מיימי שפיר מילתא דרבי
אלעזר דהוי כותימה מכל וכל:
הא שמע דתניא בהדיא היא
מתורת וחברתה אסורה אלא דבעל
מינו גייו. וקצת קשה דלעיל פשיט

תנא נמי רישא סופגת. את הארבעים דלניה לריכה: **אז האשה שגרה**
בניור ונמטאת ואח"כ הפר לה בעלה מביאה העוף. ולפי
אמרין דמיהו כחטאת שמתו צעליה כיון דבעל מיעקר עקר לה לא
אשכחן בה דמחיל לנייתה: (ג) ניהי נמי עולת העוף. ומאשם לא פריך
דתייתי נמי אשם דאין אשם צא אלא
במקום שפריך ליכנס צמזמיות אחרת
כי היכי דמחיל עליו נזירות בטורה:
(א) הא מני. דתני אע"ג דמיעקר ליה
נזירות מיימי ליה חטאת העוף: רבי
אלעזר הקפד היא. דאמר דלריך
כפרה על שציער עלמו מן היין: היא
מוסרת וחזירה אסורה. דבעל
מינו גייו. ומסיים הצרייתא ר' שמעון
אומר גייו. אומר אלה הריני כמותיך
דמשמע אס' ונתקיים נזירותיך עלי
לקיים ואם לאו לא וכיון שהפר לה
צעלה לראשונה שתייה מותרות:
מר

המזער עצמו מכל דבר על אחת כמה וכמה ת"ש דתניא בהדיא
האשה שגרה בניור ושמעה חבירתה ואמרה ואני ובא בעלה של
ראשונה והפר לה היא מותרת וחבירתה אסורה (ב) שמע מינה בעל מינו
גייו (ג) רבי שמעון אלא אמרה לה הריני כמותיך שתייה מותרות
מר
מזמזיאה חטאת ולא עולה דמיעקר עקרק ועמה מהדר למיפשט דבעל מינו גייו אין זה שיטת הס"ס ו"ל דהיא לאוקימנא ליה כר' אלעזר
הקפד וכן רבנן ומיימי ליה דפלוגמא דתנאי היא: דר"ש אמר אס' אמרה הריני כמותיך שתייה מותרות דמשמע הריני כמותיך לכל דרכיך
ולכשמותר אהיה גם אני מותרת ומימה כיון שקיצלה נזירות וכל עליה איך תהיה מותרת בהמתת חבירתה כיון דמינו גייו הא אין נזירות
לחלוקין ואילו אמר הריני נזיר היום ולמחר איני נזיר הוה נזיר שלשים יום דאין נזירות פחות מל' יום דתנן בפרק קמא (לעיל ה.) ואומר ר"י
דהיה איתא בתוספתא (פ"ג) ולא: נכחונתי להיות אלא כמותיך שתייה מותרות אס' אמרה הוה משום דמשמע ליה לר"ש דהכי אקמרה ליה אס' סופך
שהיה מותרת לא יחול עליו נזירות כל עיקר ור"ש לא צא לפלוגי על מלתא דת"ק אלא להוסיף עליה וגם ת"ק מודה ליה ואומר עצמו מן
י"ע דלר"ש אפי' ואני לגד מפרשין למילתא של כאלו אמרה צפ"י (א) וכו' [מכוונתי] אלא להיות [מכוונתי] וזהו פליגי רבנן ור"י:
מ"ב וזמרא בריה דרבי מרי אמר היינו דרמי בר חמא דבעי רמי בר חמא הרי ע"י בבשר זכחי שלמים מהו בי מתפיה אינש במעיקרא
מתפיה או י"א. דגריס (דף יא): משמע ליה: דמיעבדי ליה לרמי בר חמא אחר שזוקקו: דמיים ואמר ככר זה עלי כבשר זכחי שלמים
וכשר שלמים קודם זריקה אסור בצליה ואחר זריקה מותר בצליה ומיעבדי ליה כי אמר ככר זה עלי כבשר זכחי שלמים אס' דעת
הגודר לומר כמו ששה כשר זכח שלמים מעיקרא קודם זריקה והככר אסור או שמא דעמו כבשר שלמים השתא אחר זריקה דשני וגם הככר
יהיה מותר וכשמעתיך יס' מפרשים דמר וזמרא צריה דרז מרי צעי למידחי הפשיטותא שפשט הש"ס מוצרייתא דתניא להדיא היא מותרת
וחצירתה אסורה ופשיט א' (ב) דנימא מינו גייו והשתא מר וזמרא דחי לעולם מיעקר עקר כדאסיקנא מהיהא דמביאה חטאת העוף ואינה
מביאה עולת העוף וחצירתה אסורה היינו משום דבעל מיתפסה כלומר מיתפסה נפשה להיות מכוונה עד שלא יפר לה בעלה שהיא
אסורה וצאותא אסורה דלגוד ולעמוד אפי' יפר לה בעלה וצעלה לעמוד דרמי בר חמא דכאשכחן דרמי בר חמא מצעיל ליה הכי אי אמרינן
כמעיקרא מתפיה א' וקשה טובא להאי פירושא חדא דרמי בר חמא לא פשיט ל' דמעיקרא קמתפיה ועוד דהשתא צע"י דרמי בר חמא
הזריקה אינה מתרת הבשר אלא מזריקה ואין ולא למפרע והשתא דאי אי אמר כמעיקרא מתפיה אסור אצל גבי הפרה דבעל אי מיעקר
עקרק אפי' אס' אמרת כמעיקרא מתפיה חבירתה היה לה להיות מותרת שהרי הגדר כאלו לא חל מעולם ועוד דמאי שגא ממתני' דקמני
כי הותר הראשון הותרו נמי כולם משום דחכם עוקר הגדר מעיקרו [והכל] צעין למימר אפי' אס' בעל עקר הגדר מעיקרו חצירתה
אסורה [וח] מליני ליישב דזוחק ולומר כי החכם אינו מתיר אלא צפתא וחרטה [ומשוה] ליה לגדר טעות מעיקרה והלכך כשהתיר הראשון הוה
כאלו לא היה הגדר הותרו כולם אצל הבעל מיפר לאשתו צלל חרטתו ופתח מגזירת הכתוב הלכך אפי' אי מיעקר
עקרק לענין זה חשבו כאלו נשאר עליה גדר קלת וחצירתה אסורה ודחוק ע"י דהשתא מר וזמרא צעי למימר אפי' אי מיעקר עקרק
מתפיה חצירתה ולעיל קאמר הש"ס צפשיטותא ומאי נפקא מינה נפקא מינה לנשעה שגרה צמיר ושמעה חבירתה ואמרה ואני אי אמרת מיעקר קא
עקרק (א) (אינה) נמי אישתראי נמצא מר וזמרא קותר היהא סוגיא וע"ק דתמר הכי כי דמי מי דמי דמי דמי כיון דאמר הרי עלי כבשר זכחי שלמים
וכו' ד' לא אלתא דחיייה שפיר להאי פירושא דהסבדא הפוכה ויש ליישב ולומר דר"ל ומי דמי וכו'לה מילתיה דמר וזמרא היא ולשון נזיר
משונה הוא כלומר אע"ג (דהכל) [דהתם] הצע"י אינה פשוטה הכל ודאי יש לנו לומר צפשיטות דמעיקרא קמתפיה (דמי) ודחוק ועוד מה
לנו להביא הצע"י דרמי בר חמא [דל] מוכח הצע"י יש לנו לומר דמעיקרא קמתפיה כדמפרש ואילו ויש ליישב דזוחק דמשום הכי
הביא הצע"י להודיענו הסבדא דמעיקרא קמתפיה דאי [לאו שמעינן] בעלמא הא סבדא לא נאמר לה הכא דמעיקרא קמתפיה
וע"ק דלישנא דתניא צהדיא [משמע] הפשיטות קיימא דתניא לעיל (דף כה.) נמי תניא צהדיא וקאי ולכן נראה להר"ם לפרש דמר וזמרא
לא דחי הפשיטות אלא קיימא דבעל מינו גייו וקאמר היינו דרמי בר חמא כלומר מפשטות מהך צרייתא צע"י דרמי בר חמא דכי היכי
דלמרי' דחצירתה אסורה כי אמרה ואני אלמנא מעיקרא מתפיה אע"ג דחצירתה יודעת שזאת האשה יכולה לגא ליהי דהיב ע"י שיפר
בעלה אלא אמרי' ואני כמעיקרא כמו ח' שאמרה אסורה עכשיו אהיה גם אני ה"ג ינמא כשאמר ככר זה עלי כבשר זכחי שלמים דבעל מימר
כקודם זריקה אך קשה דמי דמי דודאי גבי אשה אמרי' דעתה אמעיקרא משום דצשתת אסור חצירתה נדרה ואמרה ואני אצל דרמי בר חמא
הגודר נודר צשתת היתר אחר זריקה דמיים ואמאי ינמא דדעתיה אמעיקרא וז"ל דסוגיא [דהכל] ס"ל דבע"י דרמי בר חמא נמי איירי צה"ג
דקאמר הרי ככר זה עלי כבשר זכחי שלמים קודם זריקה וזהו פליגי סוגיא דין אסוגיא דגריס הה"ס דקאמר הרי עלי כבשר זכחי שלמים
לאחר זריקה דמיים. (הגה"ה) דאיכא למימר דלאחר זריקה דמיים דהתם בצמרא אינה מלישנא דרמי בר חמא דרמי בר חמא לא אמר
יותר אלא הרי עלי כבשר זכחי שלמים מהו א' וע"כ מפרש ש"ל לאחר זריקה שמתפיה אחר זריקה ויכול לענין דלפני זריקה שאלה
וכן סוגיא דהכל וכן מפרש צע"י דלמונן קונה צע"י דמפרש ש"ל דהשתא מר וזמרא צעי למימר אפי' אי מיעקר עקרק
הגול קמא (צ"ק ג.) צע"י וכן צפ"ב דצ"ק (דף יט.) דיש שינוי לנדרות הש"ס מפרש צכמה פנים הצע"י איך נשאלה א' למלתא צבית המדרש
צעת קדמונים (הגה"ה) ודחי הש"ס דלא תפשוט הא מהך צרייתא דלא דמי דמי דהתם כיון דאמר הרי עלי כבשר זכחי שלמים אע"ג דלאחר
שזוקקו דמיים מצי אכיל ליה בחוק מיעקר קדיש כלומר אחתי יש קדושה צכר לענין דאסור לאכול חוץ לירושלים וה"ה דמני למימר דאית
בה קדושה לענין טומאת הגוף דאסור לאכול בשר שלמים בטומאת הגוף וכן חוץ למונן וחדא מנייהו נקט כלומר התם איכא למימר אס'
צמעיקרא מתפיה צקודם זריקה או לאחר זריקה לפי שההדר טועה ח' לימא אחרי שיש צכר קדושה גם אחר זריקה לענין חוץ שייך
לאחפסוי ציה ולכן איכא לספוקי אס' דעתה אמעיקרא או אחר' אצל הכא זאת האשה שאמרה ואני יש לנו לומר דודאי ר"ל דעתה אמעיקרא
ליתפס וליחסר צקודם שיפר לה בעלה דאי ס"ד צנינא מתפיה הא הפר לה בעלה פי' צנינא אחר ההפרה אחר שנגטנן והלך לו האיסור
ע"כ י"ל דמעיקרא קמתפיה צקודם שיפר לה בעלה א' ואי [צנינא] לאתפוס: א"כ אין כאלו איסור כלל וצמה תיטעי להתפיה אחר
ההפרה אצל שלמים טועה להתפיה גם אחר זריקה לפי שיש קדושה גם צכר אחר זריקה לענין חוץ וכמה מילי דפרישית:

(א) גריס פג. לעיל י"ט.
(ב) שמשות. לעיל ט"ז. צ"ק
א: גריס י. תענית י"א.
[כרימתו. כו.] א. ז"ל כרבי
פירוש גדול הדור,
(ד) [תוספתא פ"ג.] ה. [אם
ע"ש.] א. שייך לע"ב. א. ז"ל
דבעל. ה. ז"ל היא. ט. [ז"ל
דקאמר התם. ר"ש ממנו.]

נוסחת הריב"ן

א' היכל דגריס בניור כו':
ב' לנייות: ג' מתקיים:

הנהגות הב"ח

(א) נמי וחברתה אסורה
ר' שמעון אומר אס' וכו'
שתייה מותרת שמע
מיהו בעל מינו גייו מר
וזמרא: (ב) רש"י ד"ה
תייתי נמי עולת: (ג) ר"ה
והא נמי דמי ע"כ
דמיעקר עקר: ליה
לניירות מיימי:

הנהגות מהר"ב

רשבורג

א' תוס' ד"ה הא מני וכו'
והכי איתא צפ"ק דגריס
ת"ק י' מן צפ"ק עד י'
נמחק. ו"ב בפרק בתרא
דגריס דף פג כ"ל ע"ש
דמשי הש"ס שם כה"ג
על קדושת חבת לעולם א'
קרבן לאי נזירות ותועלת
עוף דמיימי משום דחטאת
עוף חל על הספק ופי'
המפשיס ש' מין דקיל
כולי האי דעל הספק נמי
צאה חטאת נמי לאי מיתא
וחו"כ כוונת ה"מ: כ"ל
אמר' לא מיימי נמי עולת
העוף אס' לריכה כפרה
ותרלו משום דחטאת עוף
מניט דכמה על הספק ע"י
לעיל ד' י' ע"כ נוסף
ד"ה אמר רב תפלה פירו
ג"כ להדיא הכי ע"כ לזון
הארת משור: ב' ח"ח מר
זמרא וכו' דמני להדיא
היא מותרת וחברתה
אסורה ופשיט כ"ל:
ג' בא"ד וקשה טובא להאי
פירושא חוץ דרמי בר חמא
לא פשיט ליה. י"ב ע'
א"מ: ד' בא"ד לא אלתא
דהיינה שפיר להאי
פירושא דהסבדא הפוכה.
י"ב ע"כ להאי פירושא מר
וזמרא דחי דמעיקרא
מתפיה וי"ז ע"כ מי דמי
וכו' לזכות דל"ה לומר
דמעיקרא אלא צנינא הוא
דחא אפי"ה כע"ל א"מ:
ח' בא"ד אלא אמרינן ואני
כמעיקרא כמו שאתמר.
מלת שאמרה נמחק. וי"ב
שבתתא: א' בא"ד אלא
הרי עלי כבשר זכחי שלמים
מהו וע"כ מלת וע"כ
נמחק. וי"ב ע"כ:
א' בא"ד הש"ס מפרש
כמה פנים הצע"י אך
נשאלה למלתא. מלת
למלתא נמחק. וי"ב
ח' למגריס: ח' בא"ד אפי'
שהדרט טועה לימא. מלת
לימא נמחק. וי"ב קודם
אחרי שיש צכר קדושה
לכ"ל: א' בא"ד צקודם
הספר לה בעלה ופי' צנינא
לאתפוס א"כ. מן מיתב
ואי עד אי"ב נמחק וי"ב
דאי בע"כ לאתפוס א"כ:
צנינא א"מ.